

**UCHWAŁA Nr XXIX/218/2017
RADY GMINY W STUBNIE
z dnia 29 listopada 2017 roku**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stubno na lata 2017-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769) oraz art. 6 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390), **Rada Gminy w Stubnie**

uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stubno na lata 2017-2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stubno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Władysław Styczyński

*Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXIX/218/2017
Rady Gminy w Stubnie
z dnia 29.11.2017 r.*

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE DLA GMINY STUBNO
NA LATA 2017-2020**

STUBNO 2017 R.

Spis treści:

I. Wprowadzenie.....	3
II. Charakterystyka zjawiska przemocy.....	4
III. Podstawy prawne.....	5
IV. Diagnoza problemu w gminie Stubno.....	6
V. Zasoby Gminy do działań profilaktycznych.....	10
VI. Realizacja programu.....	10
VII. Cele i harmonogram działań.....	11
VIII. Ewaluacja i monitoring.....	13

I. Wprowadzenie

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą oraz wobec osób stosujących przemoc normuje ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz.1390). Ustawa wyróżnia zadania samorządowe (własne jednostek samorządu terytorialnego) i zadania rządowe (zadania zlecone z zakresu administracji rządowej). Zadania samorządowe przyporządkowane zostały poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego: gminie, powiatowi i samorządowi województwa. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ustawa zalicza do tego systemu opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. W ramach poradnictwa gmina ma za zadanie prowadzić działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Ww. rozszerzony zakres zadań gmina realizuje od 1 sierpnia 2010 roku, tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.

Preambuła znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wyraźnie podkreśla, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej.

Dom rodzinny, choć kojarzy nam się z ciepłem, miłością i bezpieczeństwem niestety często jest miejscem, w którym rodzi się cierpienie, ból i lęk, oraz dochodzi do tragedii. Ofiary przemocy domowej doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Doznają urazów nie tylko fizycznych, ale i psychicznych, podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia.

Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym, często współistniejącym z uzależnieniami członków rodziny. Przemoc najczęściej kojarzy się z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem, lecz przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzywanie i rzucanie obelg, ranienie jego uczuć, niszczenie jego poczucia własnej wartości, niszczenie przedmiotów, do których jest przywiązany, znęcanie się nad zwierzętami, które kocha, głodzenie, ograniczanie swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe, izolowanie od otoczenia.

W rozumieniu ustawy, przemocą w rodzinie jest - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemocą jest wszystko to, co czynione jest z myślą o zranieniu drugiego człowieka lub wyrządzeniu mu krzywdy. Przemoc dotyka zwykle osoby najsłabsze, tj. dzieci, kobiety, a także osoby starsze i niepełnosprawne.

Niniejszy Program opracowany został w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stubnie. Zawiera diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Stubno, na podstawie której określone zostały cele Programu. Zawarto w nim również zasady monitoringu i ewaluacji zaplanowanych przedsięwzięć w oparciu o wskaźniki oceny.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie, według definicji obowiązującej w Polsce, zawartej w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oznacza jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Definicja ta jest rozszerzeniem definicji psychologicznej, którą posługiwano się do czasu uchwalenia ustawy, która przemocą w rodzinie nazywała „zamierzone działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę siły lub władzy jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje:

- intencjonalność – działanie sprawcy jest zamierzone i ma na celu kontrolowanie, podporządkowanie sobie ofiary;
- dysproporcja sił – sprawca ma przewagę (fizyczną, emocjonalną, intelektualną, ekonomiczną i społeczną) nad ofiarą;
- naruszenie praw i dóbr osobistych – sprawca wykorzystując przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary, np. prawo do nietykalności osobistej, godności;
- szkody i cierpienie ofiar – działanie sprawcy przynosi ofierze szkody fizyczne i psychiczne czasem również materialne. Osobą doznającą przemocy w rodzinie może być każdy, szczególnie:
 - współmałżonkowie lub partnerzy (najczęściej kobiety);
 - dzieci,
 - osoby starsze,
 - osoby chore i niepełnosprawne.

Przemoc w rodzinie może przyjmować następujące formy :

- przemoc fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej; zachowania powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko, np. bicie, popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie, policzkowanie;
- przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej; zawiera przymus i groźby, np. obrażanie, wyzywanie, wyśmiewanie, szydzenie, okazywanie braku szacunku, poniżanie w obecności innych osób, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi, poddawanie stałej krytyce;
- przemoc seksualna - naruszenie intymności; zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowanie aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić, np. wymuszanie pożycia seksualnego, obmacywanie, gwałt, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych;
- przemoc ekonomiczna - pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów.

- Zaniechanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.

Na występowanie zjawiska przemocy w rodzinie ma wpływ wiele różnych czynników. Prawdopodobieństwo jej wystąpienia zwiększają następujące czynniki:

- normy społeczne i kulturowe - w wielu środowiskach wciąż istnieje silne przekonanie o prawie rodziców do dominacji nad dziećmi, dominacji mężczyzn nad kobietami; nadal utrwalany jest wzorzec mężczyzny silnego i przebojowego, mężczyzna ma być zdobywcą, a kobieta powinna być mu uległa; istnieje przyzwolenie na stosowanie kar cielesnych wobec dzieci; istotną siłą posiadają również normy związane z prywatnością rodziny – „brudy należy prać we własnym domu”, „nie mów nikomu co dzieje się w domu”, „w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać”;
- status ekonomiczny – stres związany ze zbyt niskimi zarobkami, czy zagrożenie utratą pracy;
- alkoholizm - nadmierne spożywanie alkoholu; alkohol ogranicza możliwość kontroli własnego zachowania, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem, powoduje zaburzenia percepcji i oceny rzeczywistości;
- dziedziczenie wzorca przemocy – bycie ofiarą lub świadkiem przemocy w dzieciństwie zwiększa prawdopodobieństwo stosowania przemocy w życiu dorosłym;
- osobowość sprawcy - chęć dominacji, wrodzona lub nabyta skłonność do agresji, nieufność, zazdrość, brak empatii, niska wrażliwość, niskie poczucie własnej wartości, obawa przed odrzuceniem i utratą rodziny. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wysoce szkodliwym dla osoby jej doświadczającej. Oprócz szkód fizycznych w postaci obrażeń ciała, które występują bezpośrednio po akcie przemocy fizycznej lub seksualnej, powoduje również szkody psychiczne, które pojawiają się z czasem i wymagają długotrwałego i profesjonalnego leczenia. Należą do nich:
 - uzależnienia – wszelkie uzależnienia (alkoholizm, narkomania, lekomania), które dla ofiary przemocy są ucieczką od bólu fizycznego i psychicznego;
 - zaburzenia depresyjne - obniżony nastrój, emocjonalne otępienie, niska samoocena, brak chęci do działania, negatywne myślenie o sobie, świecie, przyszłości;
 - zaburzenia lękowe – odczuwanie lęku przed podjęciem działania, krytyką, odrzuceniem.

III. Podstawy prawne

Podstawą prawną uchwalenia Programu jest art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), który stwierdza, iż do zadań gminy należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenia zespołów interdyscyplinarnych.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682);
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487);
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2017 r. poz. 2067);
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2016 r. poz. 1904 z późn.zm.);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2016 r. poz. 1137);
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1904);
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875);
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn.zm.);
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 z późn.zm.);
- ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2017 r. poz. 882).

IV. Diagnoza problemu w gminie Stubno

Stubno to gmina wiejska w województwie podkarpackim, w powiecie przemyskim. Jest to najbardziej wysunięta na północ gmina powiatu przemyskiego. Większość terytorium gminy leży w widłach Sanu i Wiszni. Stubno sąsiaduje z gminami: Medyka, Orły i Radymno, a jej wschodnią granicę wyznacza granica państwowa z Ukrainą. W skład gminy wchodzi 8 sołectw: Barycz, Gaje, Hruszowice, Kalników, Nakło, Starzawa, Stubienko i Stubno.

Niezwykle trudna do oszacowania jest skala przemocy w rodzinie. Zjawisko przemocy nadal bardzo często traktowane jest jako temat „tabu” i zamykane jest w czterech ścianach. Składa się na to wiele przyczyn, główna przyczyna to opór osób dotkniętych przemocą przed wyjawieniem sytuacji na zewnątrz ze względu na obawy przed reakcją najbliższego otoczenia, zachowaniem sprawcy, rozpadem związku, itd.

Niemniej w rozdziale tym spróbujemy w oparciu o dane uzyskane ze sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno i Komisariatu Policji w Medyce i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stubnie przedstawić zjawisko przemocy w rodzinie występujące na terenie Gminy Stubno.

Tabela nr 1. Liczba interwencji domowych w Gminie Stubno

	Rok 2015,2016, pierwsza połowa 2017
Liczba interwencji domowych	124

Źródło: dane KP w Medyce

Dane Komisariatu Policji w Medyce wskazują, iż od 2015 r. do pierwszej połowy 2017 r. Policja przeprowadziła 124 interwencje na terenie gminy Stubno. Z powodu podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie w 2015 r. Policja wszczęła 4 procedury „Niebieskiej Karty”, w 2016 r. liczba „Niebieskich Kart” spadła do 3, natomiast w pierwszej połowie 2017 r. liczba „Niebieskich Kart” sporządzonych przez Policję wzrosła do 4.

Tabela nr 2. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart A” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego przez poszczególne instytucje

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart A” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	2015 r.	2016 r.	Pierwsze półrocze 2017r.
w tym sporządzonych przez:	6	3	4
- Policję	4	3	3
- pomoc społeczną	1	0	1
- służbę zdrowia	1	0	0
- oświatę	0	0	0
- GKRPA	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

Tabela nr 2 obrazuje ilość sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart - A” w rodzinach, z terenu Gminy Stubno, których w roku 2015 było 6, w 2016 r. 3, natomiast w pierwszym półroczu 2017 r. sporządzonych formularzy było 4. Z powyższych danych wynika, że w Gminie Stubno procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie poprzez sporządzenie formularza „Niebieska Karta - A” wszczynają głównie policja i ośrodek pomocy społecznej.

Tabela nr 3. Liczba rodzin, w których realizowana była procedura „Niebieskie Karty”

	2015r.	2016r.	Pierwsze półrocze 2017r.
Liczba rodzin, w których realizowana była procedura „Niebieska Karty”	6	3	4

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

W 2016 i pierwszej połowie 2017 roku zmniejszyła się liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w porównaniu z rokiem 2015. W pierwszym półroczu 2017 roku procedurą „Niebieskiej Kraty” objęte były 4 rodziny z Gminy Stubno.

Tabela nr 4. Liczba powołanych grup roboczych do pracy z rodzinami oraz liczba posiedzeń grup roboczych

	2015r.	2016r.	Pierwsze półrocze 2017r.
Liczba powołanych grup roboczych	1	1	4
Liczba posiedzeń grup roboczych	6	3	4

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

Zespół Interdyscyplinarny zgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Dane w powyższym zakresie zawiera tabela nr 4.

Tabela nr 5. Charakterystyka osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie

	2015r.	2016r.	Pierwsze półrocze 2017r.
Liczba osób, do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	6	3	4
w tym:			
mężczyźni	6	3	4
kobiety	0	0	0
nieletni	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

Z danych zawartych w tabeli nr 5 wynika, że na terenie Gminy Stubno sprawcami przemocy są osoby dorosłe, mężczyźni.

Tabela nr 6. Charakterystyka osób dotkniętych przemocą w rodzinie

	2015r.	2016r.	Pierwsze półrocze 2017r.
Liczba osób doznających przemocy	12	5	10
w tym:			
mężczyźni	1	1	2
kobiety	7	3	5
dzieci	4	2	3

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

Ofiarami przemocy zgodnie z danymi ogólnopolskimi są najczęściej kobiety, które stanowią około 60% wszystkich osób doświadczających przemocy domowej oraz dzieci, które z kolei stanowią około 31% ogólnej liczby osób doświadczających przemocy w rodzinie. Dane dotyczące skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Stubno wskazują również, że głównie kobiety są osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie.

Tabela nr 7. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym

	2015r.	2016r.	Pierwsze półrocze 2017r.
Liczba osób, do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie pod wpływem alkoholu/ z problemem alkoholowym	6	3	4
w tym:			
mężczyźni	6	3	4
kobiety	0	0	0
nieletni	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

We wszystkich przypadkach osoby, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie mają problem alkoholowy. Dane powyższe obrazuje tabela nr 7.

Tabela nr 2. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart A” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego przez poszczególne instytucje

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart A” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	2015 r.	2016 r.	Pierwsze półrocze 2017r.
w tym sporządzonych przez:	6	3	4
- Policję	4	3	3
- pomoc społeczną	1	0	1
- służbę zdrowia	1	0	0
- oświatę	0	0	0
- GKRPA	0	0	0

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

Tabela nr 2 obrazuje ilość sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart - A” w rodzinach, z terenu Gminy Stubno, których w roku 2015 było 6, w 2016 r. 3, natomiast w pierwszym półroczu 2017 r. sporządzonych formularzy było 4. Z powyższych danych wynika, że w Gminie Stubno procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie poprzez sporządzenie formularza „Niebieska Karta - A” wszczyna głównie policja i ośrodek pomocy społecznej.

Tabela nr 3. Liczba rodzin, w których realizowana była procedura „Niebieskie Karty”

	2015r.	2016r.	Pierwsze półrocze 2017r.
Liczba rodzin, w których realizowana była procedura „Niebieska Karty”	6	3	4

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

W 2016 i pierwszej połowie 2017 roku zmniejszyła się liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w porównaniu z rokiem 2015. W pierwszym półroczu 2017 roku procedurą „Niebieskiej Kraty” objęte były 4 rodzin z Gminy Stubno.

Tabela nr 4. Liczba powołanych grup roboczych do pracy z rodzinami oraz liczba posiedzeń grup roboczych

	2015r.	2016r.	Pierwsze półrocze 2017r.
Liczba powołanych grup roboczych	1	1	4
Liczba posiedzeń grup roboczych	6	3	4

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

Tabela nr 8. Działania podjęte wobec sprawców

Rodzaj działania skierowanego wobec sprawcy			
	2015r.	2016r.	Pierwsze półrocze 2017r.
Podjęcie przez sprawcę leczenia odwykowego	6	3	4
Sprawcy skierowani do organów ścigania	0	0	0
Sprawcy skierowani do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	6	2	4
Sprawcy, którzy podjęli współpracę z grupą roboczą	6	3	4
Sprawcy, którzy nie podjęli współpracy z grupą roboczą	0	0	0

źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

W roku 2015, 2016 i pierwszej połowie 2017 r. wszyscy sprawcy przemocy podjęli współpracę z grupą roboczą.

Tabela nr 9. Liczba rodzin, w których została zakończona procedura „Niebieskie Karty”

	2015r.	2016r.	Pierwsze półrocze 2017r.
Liczba rodzin, w których została zakończona procedura „Niebieskie Karty”	7	3	2
w tym z powodu:			
ustania przemocy, zrealizowanego planu pomocy i istnienie przypuszczenia, iż zjawisko przemocy w rodzinie nie będzie występowało	3	1	2
braku zasadności podejmowania działań	4	2	0

Zródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno

Zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularza „Niebieska Karta” zakończenie procedury następuje w przypadku: ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Dane na temat zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w Gminie Stubno zawiera tabela nr 9.

We wszystkich szkołach oraz przedszkolach na terenie gminy Stubno nie stwierdzono przemocy między uczniami.

Dane liczbowe wydawałoby się, że świadczą o niewielkim rozmiarze występowania zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Stubno, ale musimy wziąć pod uwagę fakt, iż zjawisko to jest trudne do zbadania. Często agresja ze strony bliskich osób jest ukrywaną przez rodzinę tajemnicą, stanowi tabu rodziny, a przez co charakterystyczna dla zjawiska przemocy tendencja rodziny do swobodnego zamykania przemocy w tzw. czterech ścianach. Nadal widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury „Niebieskiej Karty”, jak również środowiska sąsiedzkiego do negatywnej oceny prób ujawnienia zjawiska przez ofiary i świadków przemocy w rodzinie. Stąd konieczność dalszego prowadzenia kampanii profilaktyczno- informacyjnych uświadamiających społeczeństwu rozmiar i zagrożenia społeczne płynące z nierozwiązanych problemów rodziny, w której dochodzi do przemocy.

V. Zasoby Gminy do działań profilaktycznych i naprawczych

W Gminie Stubno pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie świadczą: Zespół Interdyscyplinarny Gminy Stubno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stubnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny, Komisariat Policji w Medyce, placówki oświatowe i służby zdrowia. Ponadto pracownik Urzędu Gminy realizuje: zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, w tym koordynuje realizację programów z zakresu profilaktyki, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Stubno został powołany 10 października 2011 r. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stubnie wykonuje zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w ramach których m.in. udziela rodzinom z Gminy wsparcia z powodu przemocy domowej. Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno. Pracownicy socjalni wchodzi w skład grup roboczych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stubnie w ramach swoich zadań podejmuje czynności zmierzające do podjęcia leczenia przez osobę uzależnioną od alkoholu, w tym sprawców przemocy. Przeprowadza rozmowy motywacyjne z osobami nadużywającymi alkohol dotyczące podjęcia przez nie leczenia odwykowego, kieruje na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz w razie potrzeby występuje z wnioskiem do sądu o zastosowanie wobec uzależnionego, w tym sprawcy przemocy obowiązku poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego. Motywuje członków rodzin osób uzależnionych do podjęcia terapii dla osób współuzależnionych, wskazuje gdzie osoby uzależnione i współuzależnione mogą otrzymać pomoc terapeutyczną, psychologiczną lub prawną.

W Punkcie Konsultacyjnym dyżur pełni terapeuta ds. uzależnień, który udziela pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym, uczestnikom aktów przemocy w rodzinie oraz zagrożonym uzależnieniami lub przemocą.

Placówki oświatowe (szkoły podstawowe i gimnazjum) poprzez działalność pedagoga szkolnego, wychowawców oraz nauczycieli udzielają informacji dzieciom i młodzieży na temat przemocy w rodzinie i w szkole.

VI. Realizacja programu

Realizacja Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie została zaprojektowana na lata 2017 –2020. Odbiorcą niniejszego Programu są:

1. mieszkańcy Gminy Stubno, w tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie;
2. osoby, które dotknięte zostały przemocą w rodzinie;
3. osoby, które stosują przemoc wobec najbliższych;
4. świadkowie przemocy w rodzinie;

5.osoby zawodowo zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Odpowiedzialnym za jego wdrażanie jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stubnie. Poszczególne działania będą realizowane przez:

- 1.Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2.Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stubnie;
- 3.Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stubnie;
- 4.Komisariat Policji w Medyce;
- 5.Placówki oświatowe, tj. Przedszkole, Szkołę Podstawową i Gimnazjum w Stubnie i Kalnikowie;
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "PRAKTYKA" w Stubnie;
7. Sąd Rejonowy w Przemyśle – kuratorzy.

VII.Cele i harmonogram działań

Celem ogólnym Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Stubno oraz ochrona osób doznających przemocy w rodzinie, który będzie osiągany przez realizację następujących celów szczegółowych:

Cel 1: Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Ilościowe wskaźniki realizacji
1.	Szybka interwencja w sytuacjach zaistnienia aktów przemocy - wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”	2017 2020	Komisariat Policji, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki służby zdrowia, szkoły	Liczba podjętych interwencji
2.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej	2017 2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą
3.	Prowadzenie pracy socjalnej	2017 2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba środowisk objętych działaniami pracy socjalnej
4.	Zapewnienie dostępu do poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego	2017 2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (Punkt Interwencji Kryzysowej), Sąd Rejonowy, Punkt Konsultacyjny	Liczba rodzin objętych poradnictwem
5.	Udzielenie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu	2017 2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób dotkniętych przemocą, którym udzielono pomocy w związku z koniecznością opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu
6.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	2017 2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci, które zostały odebrane rodzicom w związku z bezpośrednim zagrożeniem ich zdrowia i życia
7.	Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego udzielającego pomocy m.in. osobom dotkniętym przemocą	2017 2020	Urząd Gminy	Liczba udzielonych porad osobom doświadczającym przemocy

Cel 2: Skuteczne oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Ilościowe wskaźniki realizacji
1.	Szybka interwencja w sytuacjach zaistnienia aktów przemocy - procedura „Niebieskie Karty”	2017 2020	Komisariat Policji, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, placówki służby zdrowia, szkoły	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”
2.	Motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	2017 2020	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy	- Liczba sprawców przemocy, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące, - Liczba sprawców przemocy skierowanych do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych

Cel 3: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie oraz zmianę postaw społeczności lokalnej wobec tego zjawiska.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Ilościowe wskaźniki realizacji
1.	Zajęcia wychowawcze i edukacyjne w szkołach w ramach szkolnego programu profilaktyki	2017 2020	Szkoły	Ilość przeprowadzonych zajęć
2.	Promowanie wartości rodziny oraz metod wychowania bez użycia przemocy (pedagogizacja rodziców i opiekunów, praca asystenta rodziny)	2017 2020	Szkoły, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	- Ilość spotkań z rodzicami, - Liczba rodzin z problemem przemocy, z którymi pracuje asystent rodziny
3.	Promowanie i wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjającym zachowaniom nieagresywnym	2017 2020	Szkoły	-Ilość zorganizowanych spotkań rodzinnych, m.in. Pikników Rodzinnych,
4.	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjno- informacyjnych wśród lokalnej społeczności (ulotek, broszur i plakatów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie)	2017 2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Ilość rozdanych ulotek, broszur
5.	Publikowanie na stronie internetowej Gminy Stubno informacji o instytucjach wspierających osoby, rodziny doświadczające przemocy	2017 2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy,	Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych

Cel 4: Koordynacja działań podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie, w której występuje przemoc.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Ilościowe wskaźniki realizacji
1.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Stubno	2017 2020	Wójt Gminy Stubno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - liczba utworzonych grup roboczych - liczba posiedzeń grup roboczych
2.	Wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi i rządowymi w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy	2017 2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia	- liczba wspólnych spotkań,
3.	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2017 2020	Wójt Gminy	-Liczba zorganizowanych szkoleń -Liczba instytucji i osób biorących udział w szkoleniach

Poszczególnym celom szczegółowym przypisano działania, które zaplanowano w sposób uwzględniający możliwości finansowo – organizacyjne Gminy Stubno.

VII. Ewaluacja i monitoring

Środki finansowe na realizację działań określonych w niniejszym Programie będą pochodzić głównie z budżetu Gminy. Monitorowanie Programu będzie prowadził Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który raz w roku, na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów, realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Monitoring polegał będzie na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych i realizowanych działań w ramach Programu. Ocenie podlegać będą działania wraz z osiągniętymi wskaźnikami. Ustalony efekty ujęte zostaną w rocznym sprawozdaniu z realizacji Programu składanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stubnie do dnia 30 kwietnia każdego roku Radzie Gminy.

Ewaluacja polegać będzie na sprawdzaniu jakości zaplanowanych i zrealizowanych działań, ich skuteczności głównie w oparciu o analizę wskaźników.

Wójt Gminy Stubno sprawuje nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w powyższym Programie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Władysław Styczynski